

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРВ'Ю ЯК МОВЛЕННЕВОГО ЖАНРУ

У статті розглядаються історичні зміни в трактуванні поняття "жанр", аналізуються існуючі жанрознавчі розвідки та простежується їх зв'язок з теорією мовленнєвих жанрів М. М. Бахтіна.

Окрема увага відводиться порівнянню дефініцій мовленнєвого жанру, запропонованих різними лінгвістами, звертається увага на гнучкий, змінний характер останнього та пропонується власне визначення мовленнєвого жанру, що розкривається через поняття комунікативної ситуації.

Здійснюється спроба виокремити жанрові характеристики інтерв'ю на основі паспорту жанру Т. В. Шмельової, доповненого параметром комунікативного смислу Ф. С. Бацевича. Аналізуються інші характерні ознаки мовленнєвого жанру інтерв'ю: діалогічність, інтерактивний характер, тематичний спосіб розгортання інтеракції.

Ключові слова: *генологія, мовленнєвий жанр, жанрова таксономія, жанр інтерв'ю, комунікативна ситуація, анкета жанру.*

Постановка проблеми. Головним вектором, що спрямовує розвиток сучасного суспільства, є посилення інформатизація усіх сфер життя. Сучасні ЗМІ використовують широкий арсенал інформаційно-аналітичних жанрів для задоволення цієї потреби. Отримання інформації є більш продуктивним за умови діалогічної взаємодії учасників комунікативного процесу під час інтерв'ю. Комунікативна інтеракція в інтерв'ю розгортається за певними усталеними канонами, що дають можливість впізнавати його з-поміж інших жанрів мовлення. Виокремлення таких специфічних характеристик, що є свідченням жанрового оформлення інтерв'ю і визначає актуальність нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд існуючих журналістських досліджень інтерв'ю дає можливість трактувати його головним чином як "жанр публіцистики" (Вакуров 2002, Кодола 2011, Лукіна 2005), у той час як мовознавчі розвідки розглядають аналізований феномен з позицій "мовленнєвого жанру" (Кітаєва 2013, Красноперова 2005, Кузнецова 2008, Саламатіна 2011, Штирлова 2006), "типу дискурсу" (Шевченко 2006, Яшина 2007) чи "типу тексту" (Апалат 2003, Чуриков 2005). Не заперечуючи важливості кожного із зазначених підходів, вважаємо необхідним зупинитись на комплексному аналізі інтерв'ю саме з позицій мовленнєвого жанру.

Метою дослідження є аналіз специфіки інтерв'ю як мовленнєвого жанру. Досягнення цієї мети передбачає вирішення таких **завдань**: розглянути існуючі літературознавчі та мовознавчі підходи до вивчення поняття "жанр"; проаналізувати лінгвістичні визначення мовленнєвого жанру; запропонувати власну дефініцію досліджуваного феномену; через окреслення жанрового портрету інтерв'ю довести належність останнього до мовленнєвого жанру.

Викладення основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Прагматичний потенціал, закладений в інтерв'ю, привертає увагу багатьох дисциплін, але найбільшою популярністю зазначений феномен користується в журналістиці та лінгвістиці, де він виокремлюється як самостійний жанр з притаманними йому специфічними особливостями.

Поява першої групи жанрознавчих розвідок асоціюється з іменем Аристотеля (IV ст. до н.е.). У своїй праці "Поетика" вчений пояснює механізм виникнення літературних творів, пов'язуючи поняття жанру з родом літературного твору [1: 1064–1067]. Вивчення жанру у літературному аспекті продовжують і теоретики класицизму – Буало (Франція), Готшед (Німеччина), Сумароков (Росія). Останні досліджують проблеми трансформації жанрів, зв'язку жанру зі стилем, здійснюють морфологічний аналіз літературних жанрів різних історичних епох [2].

Аналіз низки словникових дефініцій вказує на те, що жанр і досі трактується або у занадто вузькому значенні (з точки зору його літературної чи мистецької приналежності) або у широкому значенні безвідносно до його лінгвістичної природи. Свідченням цього є такі визначення жанру: рід творів у сфері будь-якого мистецтва, що характеризується тими або іншими сюжетними і стилістичними ознаками [3: 163]; історично сформований тип літературного твору (епоса, роман, повість, оповідання, поема, вірш тощо), синтез характерних особливостей змісту і форми певного виду творів, відносна художньо-композиційна сталість, здатна до постійного розвитку й оновлення [4: 192–193]; особливий вид мистецтва, писемної творчості, музики тощо, що характеризується певними рисами, притаманними всім прикладам цього виду [5: 671] тощо.

Друга група досліджень жанру фокусує увагу на розгляді окремих аспектів жанрового оформлення мовлення (Гольдін 1978, Дем'янков 1981, Пешковський 1938, Скребнев 1985). Дослідження цих мовознавців максимально наблизили появу лінгвістичної теорії жанру.

Третя група жанрових розвідок пов'язана із теорією мовленнєвих жанрів М. М. Бахтіна, початок якій поклав В. В. Волошинов. У дослідженнях В. В. Волошинова головна увага відводиться висловленню, що визнається соціальною подією, створеною в результаті комунікативної взаємодії її учасників [6: 39]. Поняття висловлення набуває подальшого осмислення в теорії мовленнєвих жанрів М. М. Бахтіна та є ключовим у формулюванні дефініції мовленнєвих жанрів, під якими розуміють "визначені, відносно стійкі тематичні, композиційні та стилістичні типи висловлень". На думку вченого, ми говоримо жанрами, навіть якщо не здогадуємося про їх існування: "Ці мовленнєві жанри даються нам майже так само, як рідна мова, якою ми вільно володіємо..." [7: 256]. Але на відміну від форм мови, жанрові форми набагато пластичніші, чим і пояснюється їх розмаїття. Звідси випливає, що, з одного боку, мовленнєві жанри є досить стійкими, типізованими утвореннями, в яких відтворюються форми соціальної взаємодії людей у різних ситуаціях мовлення. Підтвердженням такої типізованості є той факт, що слухач з легкістю ідентифікує типи мовленнєвих жанрів у потоці мовленнєвих подій. З іншого боку, наявність великої різноманітності жанрових форм свідчить про їх гнучкий, змінний характер.

М. Ю. Федосюк, однак, вважає за необхідне певним чином відкоригувати запропоноване М. М. Бахтіним визначення мовленнєвих жанрів, розуміючи під останніми не типи висловлень, а типи текстів, оскільки саме текстам, а не висловленням властива жанрова ознака завершеності, про яку згадує М. М. Бахтін [8: 104]. До того ж, жанр може виражатися не лише вербально, а й за допомогою паралінгвістичних засобів (жестів, міміки тощо). В. П. Москвін, у свою чергу, піднімає питання про невизначеність мовленнєвої природи жанру, оскільки незрозуміло, яка мовленнєва одиниця може бути покладена в його основу. Лінгвіст приходить до висновку, що мовленнєвою основою жанру слід вважати такі незалежні мовленнєві одиниці як текст (у якості неодноразової єдності) та самостійний мовленнєвий акт (мовленнєві жанри прислів'я, приказки, скоромовки, епітафії, що є фольклорними творами) [9].

Дослідження поняття "жанр" у лінгвістиці здійснювалося з функціонально-стилістичної (Т. Г. Винокур, М. Н. Кожина, В. А. Салімовський), лінгвокультурологічної (концептологічної) (Н. Ф. Алефіренко, А. Вежбицька, В. В. Дементьев, В. І. Карасик, Г. Г. Слишкін), лінгвокомунікативної (Ф. С. Бацевич, Ст. Гайда, Т. В. Шмельова), прагмалінгвістичної (С. Деннінгхаус) когнітивної (Т. А. ван Дейк, К. А. Долінін), психолінгвістичної (К. Ф. Седов) та ін. позицій. Вивченням жанрів займається, насамперед, і самостійна галузь філологічної науки – лінгвістична генологія / жанрознавство / генристика, виникнення якої пов'язують з іменем канадського дослідника П. ван Тігема (1938).

Незважаючи на наявність низки праць у річці жанрознавчої науки, і досі немає уніфікованої дефініції мовленнєвого жанру. Серед визначень, що найкраще відображають сутнісні характеристики досліджуваного феномену, наведемо такі:

- Мовленнєвий жанр – категорія мовного коду, "в якому втілюються людський і конситуативний чинники (фізичні, соціально-психологічні, часові та інші обставини) спілкування" [6: 27].
- Мовленнєвий жанр – "ідеальна схема перебігу комунікативно-мовленнєвого акту" [10: 57].
- Мовленнєвий жанр – "вербально-знакове оформлення типових ситуацій соціальної взаємодії людей" [11: 131].

Аналіз вищезазначених визначень доводить, що жанр є певною типізованою моделлю / схемою / інваріантом, що враховує лінгвальні та екстралінгвальні чинники розгортання комунікативної взаємодії учасників комунікативного процесу.

З огляду на це, у своєму дослідженні послуговуватимемо визначенням жанру як інваріантної комунікативної ситуації соціальної взаємодії учасників дискурсивної спільноти, у ході якої останні мають можливість реалізувати власні комунікативні наміри та здійснювати вплив на співбесідника, що результує у виборі відповідної комунікативної стратегії.

Зважаючи на те, що одним із завдань нашого дослідження було довести належність інтерв'ю до мовленнєвого жанру, окреслимо жанрові характеристики останнього на основі паспорту / анкети Т. В. Шмельової, що включає наступні критерії відбору [12]:

1. Комунікативну мету, відповідно до якої розрізняють:
 - інформаційні (запит та надання інформації, її підтвердження чи заперечення тощо);
 - імперативні (наказ, інструкція, застереження, розпорядження, прохання, клятва, обіцянка);
 - оцінні (похвала, комплімент, осуд);
 - етикетні (привітання, прощання, подяка, вибачення та ін.) типи мовленнєвих жанрів.
2. Концепцію автора (адресанта);
3. Концепцію адресата;
4. Диктумний зміст (зміст події), що може отримувати різноманітне "жанрове обрамлення" та накладає обмеження при відборі інформації;

5. Фактор комунікативного минулого;
6. Фактор комунікативного майбутнього;
7. Параметр мовного втілення жанру.

Услід за Ф. С. Бацевичем, вважаємо необхідним доповнити запропонований портрет параметром комунікативного смислу, що інкорпорує "характеристики учасників комунікації, конситуативні аспекти, специфіку і стан каналів комунікації" [13]. Зауважимо, що поняття комунікативного смислу є ширшим від поняття диктумного змісту, описаного Т. В. Шмельовою, і не є тотожним поняттю значення, протиставляючись останньому як інформація, зміст якої є варіативним, суб'єктивним та змінним в часі.

Аналіз інтерв'ю як мовленнєвого жанру на основі анкети Т. В. Шмельової дає такі результати:

1. **Параметр комунікативної мети.** Інтерв'ю належить до інформаційних жанрів, оскільки його основною метою є отримання інформації стосовно проблемного питання чи особистості інтерв'ююваного. Саме тому в інтерв'ю навіть невербальна поведінка співрозмовника (жести, міміка) є інформативною.

Звертаючись до співрозмовника, інтерв'юер також намагається привернути увагу громадськості до суспільно значимих проблем, пошуку причинно-наслідкових зв'язків між подіями і досягнути перлокутивного ефекту, спонукаючи читачів / слухачів / глядачів до їх розв'язання.

Інтерв'ю може інкорпорувати елементи й інших жанрів: етикетних при реалізації фатичної функції контактостановлення чи оцінних для підтримання позитивної атмосфери комунікації, налаштування респондента на розмову та створення портретної характеристики інтерв'ююваного.

2. **Концепція автора (адресанта).** При проведенні інтерв'ю враховуються такі чинники: статус, досвід, вік, авторитет, ступінь зацікавленості, повноваження, риси характеру інтерв'юера тощо. Особистість інтерв'юера, його ставлення до респондента, рівень поінформованості та професійної майстерності – наріжні камені успіху інтерв'ю.

3. **Концепція адресата.** В інтерв'ю виділяють прямого адресата – інтерв'ююваного, який виступає активним учасником мовленнєвої інтеракції, та непрямого / пасивного / прихованого – читацьку / глядацьку аудиторію чи аудиторію слухачів, тому при проведенні інтерв'ю слід враховувати соціально-психологічні, особистісні, професійні характеристики інтерв'ююваного та інтереси цільової аудиторії.

4. **Диктумний зміст (зміст події).** Окреслений параметр простежується в структурних елементах інтерв'ю: заголовку, вступній, основній частинах та підсумку і, як правило, має діалогічний характер викладу у формі питань-відповідей. Тематика інтерв'ю обумовлюється видом діяльності інтерв'ююваного, але головною вимогою залишається актуальність та цікавий характер розмови, враховуються також характер актантів, оцінка, що надається події, її часова перспектива, зв'язок з особистісною сферою автора / адресата тощо.

5. **Фактор комунікативного минулого.** В інтерв'ю здійснюється не лише обговорення подій та проблем, що мають місце в момент мовлення, але й ретроспективний аналіз подій та вчинків респондента, що є складовими репрезентації останнього.

6. **Фактор комунікативного майбутнього.** Зазначений фактор стосується планів адресата на майбутнє, а також пов'язаний із заповненням інформаційної лакуни, викликаной ініціативною реплікою-запитанням.

7. **Параметр мовного втілення.** В інтерв'ю реалізується спектр можливостей для його мовного оформлення (вибір лексичних, граматичних, стилістичних засобів вираження думки і оцінки респондента, тактико-стратегічний потенціал тощо) та способів представлення інтерв'ю адресатові.

8. **Комунікативний смисл.** Невідповідність особистісного комунікативного смислів адресанта і адресата, а також узуальних та okazіональних комунікативних смислів часто стає причиною неправильного декодування намірів мовця респондентом, спонукає адресата до пошуку прихованих підтекстів, і, як наслідок, призводить до непорозумінь, конфліктів та комунікативних невдач в інтерв'ю.

Отже, здійснений нами аналіз інтерв'ю на основі анкети Т. В. Шмельової дає можливість віднести інтерв'ю до мовленнєвого жанру. Серед інших суттєвих ознак інтерв'ю слід назвати **діалогічний спосіб структурної організації**, при якому зміна мовленнєвих суб'єктів проявляється експліцитно у формі "питання-відповідь" в усному інтерв'ю та експліцитно / імпліцитно зберігається у його письмовій формі. З цією ознакою нерозривно пов'язана ще одна властивість інтерв'ю – його **інтерактивний характер**, що передбачає комунікативну взаємодію інтерв'юера з інтерв'ююваним та цільовою аудиторією. Для діалогу в інтерв'ю у переважній більшості випадків є властивим **тема-рематичний спосіб розгортання інтеракції**, відповідно до якого відповідь на попереднє запитання інтерв'юера обумовлює зміст наступної питальної репліки. Це означає, що, незважаючи на наявність попередньо підготовлених запитань, аналізований жанр зберігає риси спонтанності, безпосереднього, невимушеного, "живого" спілкування не тільки у ситуації усного мовлення, але й у ході висвітлення на шпальтах друкованих видань.

Мовознавчі дослідження свідчать про відсутність уніфікованої таксономії мовленнєвих жанрів. Існуючі жанрові класифікації дають можливість виділити такі групи жанрів:

- ✓ первинні / вторинні жанри [7: 237],
- ✓ прості / складні,
- ✓ примарні / секундарні,
- ✓ жанрово-необмежені / тематично-спеціалізовані [14: 112–113],
- ✓ жанри, що будуються за досить жорсткими інформаційними моделями / узуальними інформаційними моделями / жанрово-нерегламентовані тексти) [15: 53–54].

Аналіз мовленнєвого жанру інтерв'ю на основі запропонованих класифікацій дає можливість віднести його до групи вторинних, складних, секундарних, тематично-спеціалізованих мовленнєвих жанрів, що будуються за узуальними інформаційними моделями.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, інтерв'ю виступає складним комунікативним феноменом, специфічним мовленнєвим жанром, що характеризується параметрами комунікативної мети, диктумного змісту, комунікативного смислу, концепціями адресата та адресанта, факторами комунікативного минулого та комунікативного майбутнього, а також діалогічним способом структурної організації, інтерактивним характером та тема-рематичним способом розгортання інтеракції. Інтерв'ю є вторинним, складним, секундарним, тематично-спеціалізованим мовленнєвим жанром, що будуються за узуальними інформаційними моделями. **Перспективу подальших розвідок** вбачаємо у дослідженні особливостей розгортання інтерв'ю в друкованих виданнях масмедійного дискурсу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Аристотель. Этика. Политика. Риторика. Поэтика. Категории / Аристотель. – Минск : Литература, 1998. – С. 1064–1112.
2. Цейтлин А. Жанры [Электронный ресурс] / А. Цейтлин // Русская литература и фольклор. – Фундаментальная электронная библиотека. – Режим доступа : <http://feb-web.ru/feb/litenc/encyclp/le4/le4-1091.htm>.
3. Ожегов С. И. Толковый словарь русского языка / С. И. Ожегов. – М., 1986. – 795 с.
4. Українська літературна енциклопедія : в 5 т. / [відпов. ред. І. Дзеверін]. – Київ : Українська Радянська Енциклопедія, 1990. – 575 с.
5. Longman Dictionary of Contemporary English / [director, Della Summers]. – Harlow, 2003. – 1950 p.
6. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації : [монографія] / Т. В. Яхонтова. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. – 420 с.
7. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества / М. М. Бахтин. – М. : Искусство, 1979. – 424 с.
8. Федосюк М. Ю. Нерешенные вопросы теории речевых жанров / М. Ю. Федосюк // Вопросы языкознания. – 1997. – № 5. – С. 102–119.
9. Москвин В. П. К соотношению понятий "речевой жанр", "текст" и "речевой акт" [Электронный ресурс] / В. П. Москвин. – Режим доступа : twirpx.com/file/231103.
10. Брандес М. П. Стилистика текста / Маргарита Петровна Брандес // Теоретический курс : [учебник]. – 3-е изд., перераб. и доп.. – М. : Прогресс-Традиция; ИНФРА-М, 2004. – 416 с.
11. Корольов І. Р. Мовленнєвий жанр і комунікативна ситуація : співвідношення понять / І. Р. Корольов // *Studia linguistica* : [зб. наук. праць]. – КНУТШ. – Київ, 2009. – Вип. 3. – С. 130–134.
12. Шмелёва Т. В. Модель речевого жанра [Электронный ресурс] / Т. В. Шмелёва. – Режим доступа : <http://www.sgu.ru/structure/philological/linghist/sbornik-zhanry-rechi/materialy-vypuskov/vypusk-1>.
13. Бацевич Ф. С. Речевой жанр и коммуникативный смысл [Электронный ресурс] / Ф. С. Бацевич. – Режим доступа : <http://www.sgu.ru/structure/philological/linghist/sbornik-zhanry-rechi/materialy-vypuskov/vypusk-4>.
14. Гайда Ст. Жанры разговорных высказываний / Ст. Гайда // *Жанры речи: Сборник научных статей*. – Саратов : Изд-во Государственного учебно-научного центр "Колледж", 1999. – Вып. 2. – С. 107–115.
15. Кожевникова К. В. Об аспектах связности в тексте как целом / К. В. Кожевникова // *Синтаксис текста* / [отв. ред. Г. А. Золотова]. – М. : Наука, 1979. – С. 49–67.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Aristotel' Etika. Politika. Ritorika. Poetika. Kategorii [Ethics. Politics. Rhetoric. Poetics. Categories] / Aristotel. – Minsk : Literatura, 1998. – S. 1064–1112.
2. Zejtlin A. Zhanri [Genres] [Elektronnij resurs] / A. Zejtlin // Russkaja literatura i fol'klor [Russian Literature and Folklore]. – Fundamentalnaja elektronnaja biblioteka. – Rezhim dostupa : <http://feb-web.ru/feb/litenc/encyclp/le4/le4-1091.htm>.
3. Ozhegov S. I. Tolkoviy slovar' russkogo yazika [Explanatory Dictionary of the Russian Language] / S. I. Ozhegov. – M., 1986. – 795 s.
4. Ukrayinska literaturna enziklopediya [Ukrainian Literary Encyclopedia] : v 5 t. / [vidpovid. red. I. Dzeverin]. – Kiyiv : Ukrayinska Radyanska Enziklopediya, 1990. – 575 s.
5. Longman Dictionary of Contemporary English / [director, Della Summers]. – Harlow, 2003. – 1950 p.
6. Yakhontova T. V. Lingvistichna genologija naukovoji komunikaziji [Linguistic genology of scientific communication] : [monografija] / T. V. Yakhontova. – Lviv : Vidavnychiy zentr LNU im. Ivana Franka, 2009. – 420 s.

7. Bakhtin M. M. Estetika slovesnogo tvorhestva [Esthetics of Verbal Creation] / M. M. Bakhtin. – M. : Iskustvo, 1979. – 424 s.
8. Fedosyuk M. Yu. Nereshenniye voprosi teoriji rechevikh zhanrov [Unsolved Problems of the Speech Genres Theory] / M. Yu. Fedosyuk // Voprosy jazikoznaniya [Linguistics Questions]. – 1997. – № 5. – S. 102–119.
9. Moskvina V. P. K sootnosheniyu ponyatiy "rechevoy zhanr", "tekst" i "rechevoy akt" [About Correlation of the Concepts "Speech Genre", "Text" and "Speech Act"] [Elektronniy resurs] / V. P. Moskvina. – Rezhim dostupa : twirpx.com>file/231103.
10. Brandes M. P. Stilistika teksta [Text Stylistics] / Margarita Petrovna Brandes // Teoreticheskiy kurs : [uchebnik] . – 3-e izd., pererab. i dopoln. – M. : Progress-Traditsiya ; INFRA-M, 2004. – 416 s.
11. Korolyov I. R. Movlenneviy zhanr i komunikativna situatsiya : spivvidnoshennya ponyat' [Speech Genre and Communicative Situation: Correlation of the Concepts] / I. R. Korolyov // Studia linguistica : [zb. nauk. prats']. – KNTSh. – Kiyiv, 2009. – Vyp.3. – S. 130–134.
12. Shmeleva T. V. Model' rechevogo zhanra [Speech Genre Model] [Elektronniy resurs] / T. V. Shmeleva. – Rezhim dostupa : <http://www.sgu.ru/structure/philological/linghist/sbornik-zhanry-rechi/materialy-vypuskov/vypusk-1>.
13. Batsyevich F. S. Rechevoy zhanr i kommunikativniy smisl [Genre of Speech and Communicative Sense] [Elektronniy resurs] / F. S. Batsyevich. – Rezhim dostupa : <http://www.sgu.ru/structure/philological/linghist/sbornik-zhanry-rechi/materialy-vypuskov/vypusk-4>.
14. Gaida St. Zhanri razgovornikh viskazivaniy [Genres of Speech Utterances] / St. Gaida // Zhanri rechi [Genres of Speech] : [Sbornik nauchnih statei]. – Saratov : Izdat-vo Gosudarstvennogo uchebno-nauchnogo zentra "Kolledzh", 1999. – Vyp. 2. – S. 107–115.
15. Kozhevnikova K. V. Ob aspektakh svyaznosti v tekste kak zhelom celom [About Aspects of Coherence in the Text as the Whole] / K. V. Kozhevnikova // Syntaksys teksta [Text Syntax] / [otv. red. G. A. Zolotova]. – M. : Nauka, 1979. – S. 49–67.

Кузьменко Е. Ю. Особенности интервью как речевого жанра.

В статье рассматриваются исторические изменения в трактовке понятия "жанр", анализируются существующие жанроведческие исследования и прослеживается их связь с теорией речевых жанров М. М. Бахтина. Отдельное внимание уделяется сравнению дефиниций речевого жанра, предложенных разными лингвистами, обращается внимание на гибкий, изменчивый характер последнего и предлагается собственное определение речевого жанра, раскрывающееся через понятие коммуникативной ситуации. Предпринимается попытка выделить жанровые характеристики интервью на основе паспорта жанра Т. В. Шмелевой, дополненного параметром коммуникативного смысла Ф. С. Батсевиича. Анализируются другие характерные признаки речевого жанра интервью: диалогичность, интерактивный характер, тема-рематический способ развития интеракции.

Ключевые слова: *генология, речевой жанр, жанровая таксономия, жанр интервью, коммуникативная ситуация, анкета жанра.*

Kuzmenko O. Yu. Peculiarities of the Interview as a Speech Genre.

The article deals with peculiarities of the interview as a speech genre that has gained its popularity due to the productive way of obtaining information in the process of dialogic interaction of its participants. Communicative interaction in the interview is based on some genre canons, the extraction of which explains the topicality of our research. In linguistic studies interview is analyzed as a speech genre, a type of the text or a type of the discourse. In our investigation this phenomenon is viewed from its genre perspective. Special attention is paid to the examination of historical changes in defining genre as a notion. The definitions of speech genre suggested by different linguists are compared, a changeable character of the genre is highlighted, our own definition of the speech genre as a communicative situation is offered. Genre characteristics of the interview are described on the basis of the passport of genre created by T. V. Shmeleva and expanded with a parameter of communicative sense suggested by F. S. Batsyevich. The conducted analysis proves that interview is a complex communicative phenomenon, a specific speech genre that is characterized by the parameters of communicative aim, content of the event, communicative sense, concepts of the addresser and the addressee, factors of communicative past and communicative future and also by dialogic structure, interactive character and thema-rhematic development of the interaction. Interview is a complex, secondary, thematically specific speech genre that is based on a usual information model.

Key words: *speech genre, genre interview, communicative situation, communicative phenomenon, parameters.*